

Artikel 1: Algemeen

Binnen de perken van de in het meerjarenplan voorziene kredieten, wordt een stedelijke subsidie voor ontharding en vergroening van Genkse voortuinen verleend volgens de normen en voorwaarden zoals hierna vastgesteld voor werken uitgevoerd tussen 21 maart 2023 en 1 oktober 2025 (of tot uitputting van het budget).

Artikel 2: Doel en voorwerp

Verharding veroorzaakt en verergert veel klimaatproblemen. Hittedagen en wateroverlast komen steeds meer voor, en een hoge verhardingsgraad versterkt deze negatieve effecten. Het insijpelen van hemelwater wordt bemoeilijkt, de overlast door hitte neemt toe en verharding heeft ook een negatieve invloed op de biodiversiteit. Door de klimaatverandering zullen deze negatieve effecten van verharding nog sterk toenemen de komende jaren.

Een leefbare stad die aangepast is aan de klimaatverandering is een stad met een gezonde bodem die haar essentiële functies kan blijven uitvoeren en die kan instaan voor een duurzame waterbalans. Het minimaliseren van nieuwe verharding en het verwijderen van bestaande verharding in Genk is een belangrijke uitdaging waarmee de stad al enkele jaren geleden aan de slag is gegaan. In het Genkse klimaatplan 2030 wordt onder meer duidelijk uitgelegd hoe de stad zich sterk inzet voor ontharding. Deze doelstelling werd omgezet in concrete acties door het opstellen van een algemene Genkse onthardingsstrategie (2021_CBS_02903) en sinds enkele jaren worden heel wat onthardingsprojecten uitgevoerd op diverse locaties in de stad. Ook voor de komende jaren staan er nog nieuwe projecten op de planning.

Via verschillende Vlaamse en Europese akkoorden, zoals bv. het Burgemeestersconvenant en het Lokaal Energie- en Klimaatpact, engageert de stad Genk zich voor enkele onthardingsdoelstellingen zoals het realiseren van 1 m² ontharding en 1 m³ extra infiltratiecapaciteit voor hemelwater per inwoner tegen 2030.

Door het stimuleren én het ondersteunen van particulieren bij het ontharden en vergroenen van hun voortuinen, streven we er samen naar om deze doelstellingen te realiseren en de leefbaarheid van de stad te behouden en te verbeteren.

Artikel 3: Definities

Voortuin: gedeelte van het onroerend goed dat voor de voorgevellijn van het hoofdgebouw ligt¹

Beplanting: (vaste) planten zoals kruiden, klimplanten, hagen, struiken, bomen enz... Om in aanmerking te komen van deze subsidie moeten de geplante plantensoorten niet op de lijst 'Invasieve en/of schadelijke plantensoorten' staan (zie bijlage 2).

¹ Zie art. 1.1, 13° Besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van stedenbouwkundige handelingen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is.

Vergroening: De beplanting van een oppervlakte die eerder geen beplanting had. Dit kan meerdere vormen aannemen.

Hoge ecologische waarde: Een plantensoort die voordelig is voor het lokale ecosysteem en niet invasief is. Deze beplantingen moeten inheems zijn voor de regio of op de lijst 'Uitheimse planten met een hoge ecologische waarde' staan (zie bijlage 2). Gazon komt niet in aanmerking als hoge ecologische waarde.

Ontharden: het wegnemen van verharde oppervlaktes,... om de essentiële functies van de bodem te laten herstellen/uitvoeren. Dit betekent dat ook alle onderliggend funderingslagen verwijderd moeten worden om de bodem en de waterinfiltratie te herstellen.

Verharding: binnen de perken van dit subsidiereglement worden zowel normale verhardingen alsook half-verhardingen als 'verharding' gezien omdat deze de essentiële functies van de bodem verhindert. Verharding bevat zowel niet-waterdoorlatende bedekking van de bodem (klinkers, asfalt, beton, ...) als waterdoorlatende maar niet-levende of zeer compacte bedekking (grind, dolomiet, split, grasdallen, steenslag, gravel, ...).

Artikel 4: Voorwaarden waaraan de aanvrager moet voldoen om een aanvraag in te dienen

De subsidie voor het enerzijds ontharden alsook vergroenen van percelen kan enkel aangevraagd worden indien men cumulatief aan onderstaande voorwaarden voldoet:

4.1 Voorwaarden inzake de aanvrager:

1. De aanvraag kan worden ingediend door een natuurlijke persoon als eigenaar van een onroerend goed in Genk. Dit onroerend goed of het deel ervan is hoofdzakelijk bestemd voor huisvesting.
2. De aanvraag kan worden ingediend door de huurder van een onroerend goed in Genk dat hoofdzakelijk of deels bestemd is voor huisvesting. De huurder kan dit echter enkel mits toestemming en medeondertekening van het aanvraagformulier door de eigenaar.
3. De aanvraag kan worden ingediend door een vereniging van mede-eigenaars mits bewijs van goedkeuring door de Algemene vergadering dan wel Raad van Mede-eigendom. Het aanvraagformulier kan door de syndicus dan wel een van de eigenaars namens de vereniging van mede-eigenaars ondertekend worden.

4.2 Voorwaarden inzake de ontharding en vergroening

1. De aanvrager kan een aanvraag tot subsidie indienen voor de ontharding en vergroening van diens voortuin nadat de werken uitgevoerd zijn, volgens artikel 1. De aanvrager is verplicht naast de ontharding ook tot vergroening van de gesubsidieerde ruimte conform dit reglement over te gaan. Indien slechts 1 van beiden gebeurt heeft de aanvrager geen recht op de subsidie.
2. Verhardingen komen in aanmerking voor deze subsidie wanneer deze geen voorwerp uitmaakt van een actief handhavingstraject.

3. De oppervlakte die onthard en vergroend wordt dient minstens 1m² te zijn.

4. De vergroening gebeurt door beplanting zoals gedefinieerd onder artikel 3. De planten die staan onder de sectie 'Invasieve en schadelijke plantensoorten' van de lijst 'Subsidie ontharding – Plantensoorten' mogen niet geplant worden.

Enkel beplantingen met inheemse plantensoorten of die van de lijst 'Uitheimse planten met hoge ecologische waarde' (zie bijlage 2) komen in aanmerking voor de verhoogde subsidie (categorie 2: zie artikel 5).

5. De aanvrager verbindt zich ertoe de zone waarvoor een toelage verkregen wordt minimaal 10 jaar, startend vanaf de ontvangst van de toelage, integraal onthard, vergroend en in goede staat te laten. Indien wordt vastgesteld dat dit niet het geval is kan de subsidie worden teruggevorderd (zie artikel 9).

Door het verkrijgen van deze subsidie neemt de aanvrager kennis van het verbod om aanpassingen te doen aan de berm (openbaar domein) zonder toestemming van de stad. Het aanbrengen van verhardingen heeft negatieve gevolgen op ons klimaat. Mogelijk zullen wij als stad in de toekomst zelf overgaan tot een aanpassing van de bermen in uw straat. Wanneer wij dit zouden doen ter hoogte van uw perceel, zullen wij u hierover op voorhand informeren.

De aanvragen worden chronologisch behandeld. Indien de totaal aangevraagde subsidie van een bepaald jaar het beschikbare jaarkrediet overstijgt, zullen de eerst goedgekeurde aanvragen eerst uitbetaald worden. De uitbetaling van de naderhand goedgekeurde aanvragen schuift door naar het eerst volgend jaar, tot uitputting van de beschikbare kredieten in het meerjarenplan.

Artikel 5: Subsidiebedrag

De aanvragers die een aanvraag indienen en voldoen aan de voorwaarden gesteld in dit reglement krijgen een tegemoetkoming van:

- Categorie 1: Ontharding en vergroenen van minimum 1 m² verharding door gras/gazon/beplanting: **15 euro/m²**, met een maximum van 750 euro;
- Categorie 2: Ontharding en vergroenen van minimum 1 m² verharding door beplantingen met een hoge ecologische waarde (zie artikel 3): **20 euro/m²**, met een maximum van 1000 euro;

Het totale bedrag van de subsidie kan nooit hoger zijn dan 1000 euro en wordt bepaald door het optellen van het aantal vierkante meters dat werd onthard en vergroend, per categorie. Een gedeelte van een vierkante meter wordt als een volledige vierkante meter beschouwd. Een zelfde vierkante meter kan nooit in beide categorieën opgenomen zijn.

Voor hetzelfde adres kan slechts 1 x een subsidie conform huidig reglement aangevraagd worden.

Artikel 6: Aanvraagprocedure

Volgende procedure is van toepassing:

1. De aanvrager doet een aanvraag voor de subsidie via een formulier **nadat** de werken zijn uitgevoerd. De aanvraag bevat minimaal volgende gegevens:

- a. Gegevens van de eigenaar: Naam, adres, contactgegevens (mail en/ of telefoonnummer), rek. nummer waarop de subsidie mag worden gestort.
- b. Als de aanvrager huurder van het onroerend goed is: de schriftelijke toelating van de eigenaar om de werken uit te voeren.
- c. Een duidelijk plannetje op schaal (met correcte metingen) van de **hele** voortuin. Hierop moet staan:
 - De oppervlakte en soort(en) verhardingen;
 - Aanduiding van de verharde oppervlakte(s) die onthard zal/zullen worden;
 - Aanduiding van de vergroening
 - Indien er ecologische beplantingen van categorie 2 (zie artikel 5) toegepast worden: aanduiding van de plantensoorten.
- d. Foto's van de **hele** voortuin vóór en na de werken die de oorspronkelijk situatie, de ontharding en vergroening duidelijk tonen.
- e. Indien er vergroening volgens de verhoogde subsidie categorie gebeurd is, een lijst met de geplante plantensoorten.

2. De aanvraag wordt afgetoetst aan het subsidiereglement, gecontroleerd door de stadsdiensten en zal tot slot voorgelegd worden aan het College van Burgemeester en Schepenen (het College) die de beslissing neemt over het al dan niet toekennen van de subsidie.

De aangevraagde subsidies zullen 1 keer per kwartaal voorgelegd worden aan het College voor goedkeuring. De uitbetaling van de subsidies gebeurt dus ook 1 keer per kwartaal.

3. De aanvrager krijgt een mail met de beslissing van het College en uitleg over de vervolgstappen.

a. Bij goedkeuring:

- i. De bevestiging van de goedkeuring van de aangevraagde subsidie;
- ii. De verwachte tijdschaal voor uitbetaling van het subsidiebedrag.

b. Bij weigering:

- i. De reden van weigering;
- ii. De procedure voor het eventueel indienen van een nieuwe aanvraag.

4. De uitbetaling van de subsidie gebeurt via een overschrijving op de rekening aangegeven door de aanvrager.

5. Het aanvraagformulier moet ingediend worden bij de Stad Genk ten laatste op 1 oktober 2025.

Artikel 7: Uitvoering en toekenning van de subsidie

Het College wordt belast met de uitvoering van dit besluit, alsook met de toekenning van de subsidie.

Artikel 8: Verhaal

Tegen een weigering van een subsidie kan geen verhaal worden ingesteld bij het College.

Artikel 9: Terugvordering

De volgende maatregelen kunnen afzonderlijk of cumulatief door het College worden uitgevaardigd wanneer de aanvrager één of meerdere voorwaarden niet naleeft of wanneer de aanvrager onjuiste of onvolledige gegevens meedeelt, de wetgeving niet naleeft of een inbreuk pleegt tegen de openbare orde:

1. De gehele of gedeeltelijke terugvordering van de uitbetaalde subsidie
2. De stopzetting van de procedure tot uitbetaling van de toegekende subsidie;
3. De uitsluiting van de toelageaanvrager voor verdere subsidiëring in het kader van dit reglement, al dan niet voor een bepaalde tijd.

Artikel 10: Bekendmaking

Dit reglement wordt bekendgemaakt conform art. 286- 287 DLB en treedt in werking conform art. 288 DLB en neemt een einde op 31 december 2025.

Artikel 11: Afschrift

Een afschrift van dit reglement wordt conform art. 119 Nieuwe Gemeentewet overgemaakt aan de Bestendige Deputatie, de griffie van de politierechtbank en de griffie van de rechtbank van eerste aanleg.

Bijlage:

1. Aanvraagformulier
2. Lijst van plantensoorten